

Politechnika Wrocławska

Sprawozdanie 4

Ćwiczenie 4. Systemy nawigacji satelitarnej (GPS)

Krzysztof Zalewa

3.12.2024

Spis treści

1	Wstęp teoretyczny	2
1.1	Systemy nawigacji satelitarnej	2
1.1.1	Budowa i zasada działania systemu GPS	2
1.1.2	GLONASS [RF]	3
1.1.3	Galileo [EU]	3
1.1.4	BeiDou [Chiny]	3
1.2	Struktura zdań NMEA	3
2	Zadanie laboratoryjne	4
2.1	Treść zadania	4
2.2	Opis działania programu	4
2.3	Kod programu	4
3	Wnioski	8
4	Źródła	8

1 Wstęp teoretyczny

1.1 Systemy nawigacji satelitarnej

1.1.1 Budowa i zasada działania systemu GPS

GPS składa się z konstelacji satelit umieszczonych na orbitach obecnie jest to aktywnych satelit i 3 zapasowe. GPS to system stadiometryczny co oznacza że pozycja wyznaczana jest na podstawie czasu propagacji sygnału z satelit. Satelita wysyła sygnał z pewną częstotliwością, gdy sygnał ten dociera do odbiornika czas jest mierzony i w połączeniu z czasem propagacji do innych widocznych satelit wyliczana jest lokalizacja(Rys1.)

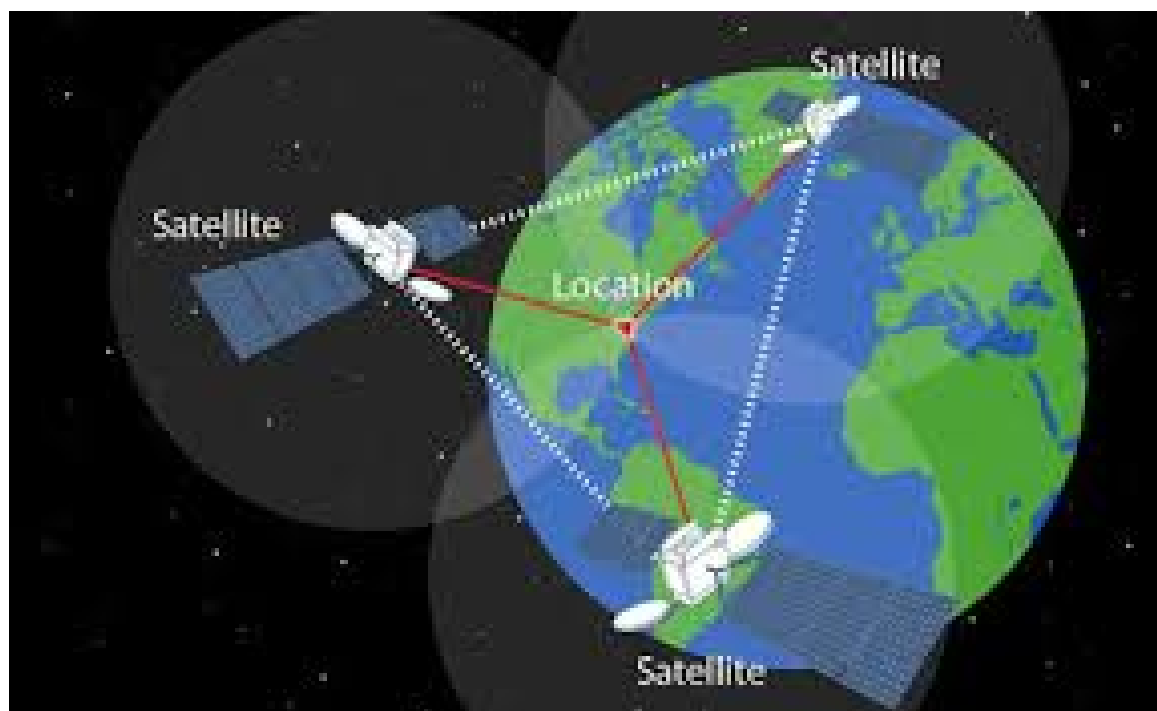

Figure 1: Schemat działania systemów stadiometrycznych

1.1.2 GLONASS [RF]

To Rosyjski system nawigacji satelitarnej. Tak jak pozostałe systemy składa się z kosmicznego, kontroli i użytkownika. Segment kosmiczny to 24 satelity umieszczone na 3 orbitach (po 8 na każdej). Satelity mają kąt inklinacji równy $64,8^\circ$ co pozwala na całkowite pokrycie kuli ziemskiej. Segment kontroli to główna stacja kontrolna i kilka pomniejszych umieszczonych w Europie, Rosji i Brazylii. Przez długi czas odbiorniki GLONASS używane były w sprzęcie wojskowym, obecnie jednak są one dostępne dla użytkowników cywilnych.

1.1.3 Galileo [EU]

To Europejski system nawigacji satelitarnej. Tak jak pozostałe systemy składa się z trzech segmentów kosmicznego, kontroli i użytkownika. Segment kosmiczny to obecnie 24 satelit (z 30 planowanych) na trzech orbitach. Satelity mają kąt inklinacji równy 56° . Co daje dobry sygnał głównie do szerokości nawet 75°N (Najwyżej położony punkt w Europie). Segment kontroli znajduje się głównie w państwach europejskich. Segment użytkownika to od samego początku (rok 2016) segment gospodarczy.

1.1.4 BeiDou [Chiny]

To Chiński system nawigacji satelitarnej. Obecna wersja (BeiDou-3) ma zasięg na całą kulę ziemską. Podobnie jak pozostałe systemy składa się z trzech segmentów kosmicznego, kontroli i użytkownika. Segment kosmiczny to 24 satelity umieszczone na 3 orbitach. Segment kontroli znajduje się w Chinach. A segment użytkownika to głównie urządzenia militarne i komercyjne.

1.2 Struktura zdań NMEA

Protokół opublikowany przez National Marine Electronics Association służy do komunikacji między morskimi urządzeniami. Przykładowe zdanie NMEA:

\$GPGGA,170834,N,41224.55000,08150.8500,W,1,05,1.5,280.2,M,-34.0,M,,*75

nazwa	przykładowa wartość	opis
Początek sekwencji	\$	początek sekwencji
identyfikator nadawcy	GP	GPS
rodzaj sekwencji	GGA	Global Positioning System Fix Data
czas informacji	170834	17:08:34 UTC
szerokość geograficzna	4124.5500, N	41° 24,5500' N (41° 24' 33" N)
długość geograficzna	08150.8500, W	81° 50,8500' W (81° 50' 51" W)
jakość pozycji	1	jakość ustalonej pozycji (0 - nieważna, 1 - GPS, 2- DGPS...)
liczba satelitów	05	5 widocznych satelitów
Horizontal Dilution of Precision (HDOP)	1.5	dokładność pozycji (horyzontalna) = 1,5
wysokość	280.2, M	280,2 ponad średni poziom morza
wysokość geoidy ponad elipsoidę WGS84	-34.0, M	-34,0 metry
czas od aktualizacji danych DGPS	pusta	brak
identyfikator stacji nadającej poprawki różnicowe DGPS	pusta	brak
suma kontrolna	*75	używana do kontroli poprawności sentencji

Table 1: Odczyt przykładowego zdania NMEA

2 Zadanie laboratoryjne

2.1 Treść zadania

W ramach zadania laboratoryjnego należało napisać program który będzie obsługiwał transmisję z urządzenia GPS. Program ten miał być w stanie rozkodować otrzymane zdania NMEA i zlokalizować na mapie punkt w którym znajduje się urządzenie.

2.2 Opis działania programu

Po włączeniu program iteruje po wszystkich aktywnych portach COM. Do każdego portu wysyłane jest 20 pytań by sprawdzić czy podpięte urządzenie to GPS. Jeżeli w odpowiedzi program dostanie co najmniej jedno poprawne zdanie NMEA przechodzi on do głównej części zadania. Co 200ms

program pobiera zdanie NMEA i sprawdza jego poprawność. Jeżeli zdanie jest poprawne to koordynaty wypisywane są w konsoli a na mapie pojawia się pinezka w odpowiednim miejscu.

2.3 Kod programu

```
1  import tkinter
2  import serial
3  import serial.tools.list_ports
4  import tkintermapview
5
6
7  def gga_nmea_to_coordinates(nmea_string):
8      # Split the NMEA string by commas
9      parts = nmea_string.split(',')
10
11     # Check if the string is a GGA sentence
12     if parts[0] != '$GPGGA':
13         raise ValueError("Invalid GGA sentence")
14
15     # Extract latitude and longitude
16     lat_str = parts[2]
17     lat_dir = parts[3]
18     lon_str = parts[4]
19     lon_dir = parts[5]
20
21     # Convert latitude
22     lat_degrees = int(lat_str[:2]) # First two characters are degrees
23     lat_minutes = float(lat_str[2:]) # Remaining characters are minutes
24     latitude = lat_degrees + (lat_minutes / 60)
25     if lat_dir == 'S':
26         latitude = -latitude # South is negative
27
28     # Convert longitude
29     lon_degrees = int(lon_str[:3]) # First three characters are degrees
30     lon_minutes = float(lon_str[3:]) # Remaining characters are minutes
31     longitude = lon_degrees + (lon_minutes / 60)
32     if lon_dir == 'W':
33         longitude = -longitude # West is negative
34
35     return latitude, longitude, float(parts[9]), float(parts[11])
36
37
38  def parse_gga_time(sentence):
39     """Parsuje zdanie NMEA typu $GPGGA i zwraca czas UTC w formacie HH:MM:SS."""
40     if sentence.startswith("$GPGGA"):
41         parts = sentence.split(',')
42         if len(parts) >= 2 and parts[1]: # Drugie pole to czas
43             utc_time = parts[1]
44             # Podział na godziny, minuty i sekundy
45             hours = int(utc_time[:2]) + 1
46             minutes = utc_time[2:4]
47             seconds = utc_time[4:6]
48             return f"{hours}:{minutes}:{seconds} UTC+1"
49     return None
```

```

50
51
52 def initial_verification(raw_sentence):
53     try:
54         if raw_sentence[0] != '$' or raw_sentence[-1] != '\n':
55             raise Exception("wrong string")
56         xor = 0
57         for val in raw_sentence[1:raw_sentence.find('*') - 1].split(','):
58             for char in val:
59                 xor = xor ^ ord(char)
60         xor2 = 0
61         mult = 16
62         for char in raw_sentence[raw_sentence.find('*') + 1:
63             ↪ raw_sentence.find('\r')]:
64             xor2 += int(char) * mult
65             mult /= 16
66         return xor == xor2
67     except Exception as e:
68         return False
69
70
71 def parse_rmc_date(sentence):
72     """Parsuje zdanie NMEA typu $GPRMC i zwraca datę w formacie DD-MM-YYYY."""
73     if sentence.startswith("$GPRMC"):
74         parts = sentence.split(',')
75         if len(parts) >= 10 and parts[9]: # Dziesiąte pole to data
76             rmc_date = parts[9]
77             # Podział na dzień, miesiąc i rok
78             day = rmc_date[:2]
79             month = rmc_date[2:4]
80             year = rmc_date[4:6]
81             # Zakładamy, że lata zaczynają się od 2000 roku
82             full_year = f"20{year}" if int(year) < 50 else f"19{year}"
83             return f"{day}-{month}-{full_year}"
84     return None
85
86
87 def map_init(com_port):
88     root_tk = tkinter.Tk()
89     root_tk.geometry(f"{800}x{600}")
90     root_tk.title("map_view_example.py")
91
92     map_widget = tkintermapview.TkinterMapView(root_tk, width=800, height=600,
93         ↪ corner_radius=0)
94     map_widget.place(relx=0.5, rely=0.5, anchor=tkinter.CENTER)
95     map_widget.set_position(51.109230, 17.060283) # Wrocław, Poland
96     map_widget.set_zoom(10)
97
98     # Add labels for latitude, longitude, and altitude
99     lat_label = tkinter.Label(root_tk, text="Szerokość: ")
100     lat_label.place(relx=0.1, rely=0.9, anchor=tkinter.W)
101     lon_label = tkinter.Label(root_tk, text="Długość: ")
102     lon_label.place(relx=0.4, rely=0.9, anchor=tkinter.W)
103     alt_label = tkinter.Label(root_tk, text="Wysokość: ")
104     alt_label.place(relx=0.7, rely=0.9, anchor=tkinter.W)

```

```

104
105     root_tk.after(200, gps_main_loop, map_widget, com_port, lat_label, lon_label,
106                   alt_label) # Schedule gps_main_loop to run after 200 ms
107     root_tk.mainloop()
108     return map_widget
109
110
111 def gps_main_loop(map_widget, com_port, lat_label, lon_label, alt_label):
112     marker = map_widget.set_position(51.109230, 17.060283, "Lokalizacja",
113                                     ↪ marker=True)
114
115     def update_position():
116         raw_data = com_port.readline().decode('ascii', errors='replace')
117         if not initial_verification(raw_data):
118             map_widget.after(200, update_position)
119             return
120
121         raw_data = raw_data.strip()
122         print(f"\nOtrzymane zdanie NMEA: {raw_data}")
123         rmc_date = parse_rmc_date(raw_data)
124         if rmc_date:
125             print(f>Data RMC: {rmc_date}")
126
127         time_utc = parse_gga_time(raw_data)
128         print(f"Czas UTC: {time_utc}")
129
130         latitude, longitude, height, geoid_height =
131             ↪ gga_nmea_to_coordinates(raw_data)
132         print(
133             f"Szerokość geograficzna: {latitude} N, długość geograficzna:
134             ↪ {longitude} E\n Wysokość nad poziomem morza : {height} \t Wysokość
135             ↪ Geoidy : {geoid_height}")
136         marker.set_position(latitude, longitude)
137         map_widget.set_position(latitude, longitude)
138         # Update labels with the new position and altitude
139         lat_label.config(text=f"Szerokość: {latitude}")
140         lon_label.config(text=f"Długość: {longitude}")
141         alt_label.config(text=f"Wysokość: {height}")
142
143         map_widget.after(200, update_position) # Schedule the next update
144
145     update_position() # Start the first update
146
147
148 def main():
149     ports = serial.tools.list_ports.comports()
150     for port, desc, hwid in sorted(ports):
151         print(f"{port}: {desc}")
152         try:
153             com_port = serial.Serial(port, baudrate=9600, timeout=1)
154             good_port = False
155             for i in range(0, 20):
156                 raw_data = com_port.readline().decode('ascii', errors='replace')
157                 if raw_data:
158                     if not raw_data[0] == '$':
159                         continue

```

```

156         else:
157             good_port = True
158             break
159     if good_port:
160         print(f"Nasłuchiwanie na porcie {port}...")
161         map_init(com_port)
162     except serial.SerialException as e:
163         print(f"Błąd: Nie można otworzyć portu szeregowego - {e}")
164         return
165
166
167 if __name__ == "__main__":
168     main()

```

Fragment kodu 1: Kodu programu

3 Wnioski

Program udało się ukończyć na zajęciach i działał poprawnie. Na mapie pinezka pojawiała się w okolicach budynków C1,C2 i C3(W którym znajdowało się urządzenie).

4 Źródła

- <https://gisplay.pl/nawigacja-satelitarna/glonass.html>
- https://www.esa.int/Applications/Satellite_navigation/Galileo/What_is_Galileo
- https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space/galileo-satellite-navigation_en
- <https://www.seinxon.com/en-eu/blogs/blog-posts/how-does-a-gps-tracker-work>
- <https://www.geotab.com/blog/what-is-gps/>